

I

(Resolucije, priporočila in mnenja)

MNENJA

ODBOR REGIJ

78. PLENARNO ZASEDANJE 12. IN 13. FEBRUARJA 2008

Mnenje Odbora regij diplomacija mest

(2009/C 120/01)

ODBOR REGIJ

- priznava ključno in vedno bolj pomembno vlogo diplomacije mest, opredeljene v širšem pomenu kot instrument lokalnih oblasti in njihovih akterjev za spodbujanje socialne kohezije v svetu in trajnostnega okolja, preprečevanje kriz, reševanje konfliktov in postkonfliktno prenavo, s ciljem ustvariti stabilno okolje, v katerem lahko ljudje v miru živijo v demokratičnem okolju, ki si prizadeva za napredek in blaginjo;
- priznava, da se sodobna diplomacija ne izraža in izvaja le v okviru nacionalnih vlad in da je glede na dialog, sodelovanje in usklajevanje, ki so potrebni za uresničitev ciljev miru, demokracije in spoštovanja človekovih pravic na vseh ravneh, spodbujanje tesnejšega sodelovanja med nacionalnimi vladami ter lokalnimi in regionalnimi oblastmi, naravna in potrebna pot do učinkovitejših postopkov in strategij na več ravneh. Občine in mesta igrajo pomembno vlogo v mednarodnem sodelovanju, saj sodelujejo z drugimi občinami v mednarodnih mrežah;
- ugotavlja, da je mogoče v okviru čezmejnega sodelovanja v širšem smislu in tudi v okviru evropske sosedske politike, zlasti instrumenta evropskega sosedstva in partnerstva spodbujati sodelovanje z Evropsko komisijo s ciljem upoštevanja vprašanj, politik in zlasti ukrepov, ki se nanašajo na diplomacijo mest;
- pozdravlja ponovno oživitev Evro-sredozemskega partnerstva in poudarja, da bi morale vključevati tudi razsežnost dialoga med lokalnimi oblastmi držav članic EU in partnerjev sosedske politike in državah Sredozemlja in tudi v Vzhodni Evropi;
- poudarja odločilen pomen, ki ga lahko ima izkušnja EU na področju prenosa znanja na vseh možnih področjih delovanja diplomacije mest, vključno z dobrim upravljanjem, spodbujanjem preglednosti in bojem proti korupciji, sektorji lokalnega razvoja, infrastrukture, zdravja, izobraževanja in usposabljanja, boja proti trgovini z ljudmi, mladine, enakosti spolov in medkulturnega dialoga.

Poročevalka: Eleni Loucaides (Ciper/EPP),
članica mestnega sveta Nikozije

POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

kot evropska institucija, ki zastopa lokalne in regionalne oblasti držav članic, in na podlagi Pogodbe o Evropski uniji,

1. priznava ključno in vedno bolj pomembno vlogo diplomacije mest, opredeljene v širšem pomenu kot instrument lokalnih oblasti in njihovih akterjev za spodbujanje socialne kohezije v svetu in trajnostnega okolja, preprečevanje kriz, reševanje konfliktov in postkonfliktno prenovno, s ciljem ustvariti stabilno okolje, v katerem lahko ljudje v miru živijo v demokratičnem okolju, ki si prizadeva za napredek in blaginjo;

2. se zaveda, da je ta vloga priznana na mednarodni ravni in da številna mesta, lokalne oblasti in druge javne oblasti držav članic EU že leta izvajajo pobudo diplomacije mest ter da ti akterji zaradi poglobljenega poznavanja tega področja učinkovito prispevajo k ustvarjanju povezav za preprostejši dialog in preprečevanje konfliktov, njihovo lažje reševanje in postkonfliktno prenovno, poleg tega pa tudi k razvoju tretjih držav, tako v Evropi (predvsem na Balkanu) kot na Bližnjem vzhodu, v Latinski Ameriki, Afriki in drugod po svetu;

3. se zaveda vedno večje urbanizacije in kompleksnosti sveta ter dejstva, da so mesta in lokalne skupnosti ves čas v ospredju multikulturnega okolja, saj si prizadevajo za pravice državljanov, zmanjšanje napetosti, razrešitev kriz, socialno in ekonomsko vključevanje, teritorialno kohezijo, spodbujanje dialoga med kulturami, verami, državami in narodi ter za mir in stabilnost;

4. priznava, da se sodobna diplomacija ne izraža in izvaja le v okviru nacionalnih vlad in da je glede na dialog, sodelovanje in usklajevanje, ki so potrebni za uresničitev ciljev miru, demokracije in spoštovanja človekovih pravic na vseh ravneh, spodbujanje tesnejšega sodelovanja med nacionalnimi vladami ter lokalnimi in regionalnimi oblastmi, naravna in potrebna pot do učinkovitejših postopkov in strategij na več ravneh;

5. priznava, da imajo občine in mesta pomembno vlogo v mednarodnem sodelovanju, saj sodelujejo z drugimi občinami v mednarodnih mrežah. Treba pa je poudariti, da mesta izvajajo te naloge na lastno pobudo;

6. obenem priznava, da sta diplomacija mest in, širše gledano, decentralizirano sodelovanje instrumenta, ki se pri spodbujanju miru in razumevanja med narodi dopolnjujeta, da lokalne in regionalne oblasti krepijo pobude za sobivanje in zблиžanje držav in narodov, in da je njihovo delovanje vedno vključeno v okvir mednarodnega prava na področju človekovih pravic ter načel in vrednot Evropske unije;

7. izraža zaskrbljenost zaradi novih izzivov, s katerimi se srečuje človeštvo, med katere spadajo podnebne spremembe in naravne nesreče, dostop do pitne vode in drugih naravnih virov, nevarnost epidemij, lakote, vse večje preseljevanje, ki v naših družbah povzroča naraščanje ekstremizma, nestrpnost in trenja med skupnostmi z različnimi kulturami, verskimi prepričanji in tradicijami, ki so pogosto vir notranjih in zunanjih konfliktov, in zato meni, da je treba k temu pristopati skupaj in predvideti možnost skupnih ukrepov;

8. se zavzema za spodbujanje trajnostnega razvoja v mestih in na evropskih ozemljih, ki bi bil pravičnejši in bolj usklajen ter bi spoštoval temeljne pravice in enakost spolov ne glede na raso, kulturo ali veroizpoved, obenem pa podpiral dostop do izobraževanja in trga dela s ciljem spodbujati demokratične postopke lokalne samouprave, ki so ključni dejavniki za enotnejši in mirnejši svet;

9. se zaveda, da spremenljiva narava konfliktov obvezuje lokalne in regionalne oblasti k nenehnemu zagotavljanju blaginje svojih državljanov ter da bi njihov dialog in okrepljeno sodelovanje na mednarodni ravni lahko prispevala k medsebojnemu razumevanju, spodbujanju skupnih ciljev in reševanju konfliktov kakršnegakoli izvora;

10. priznava, da državljani in lokalne oblasti občutijo nesposobnost centralnih vlad, da bi vzpostavile dialog za konstruktivno reševanje težav in ponovno vzpostavitev reda in stabilnosti;

11. priznava tudi, da lokalne oblasti, ki so državljanom najbližja raven oblasti, poznajo njihove potrebe, jih lahko najbolje opredelijo ter se odzovejo nanje preventivno ali v primeru krize ali konflikta;

12. meni, da je prizadevanje za svobodo, demokracijo in napredek naloga lokalnih in regionalnih oblasti, ki s tem prispevajo k mednarodnemu razvoju in miru;

13. priznava, da se bo EU – in njene politike, kot je sosedska politika – znašla pred izjemno velikimi težavami, če ne bodo razrešeni spori, zaradi katerih je regionalno sodelovanje zelo oteženo ali celo nemogoče;

14. se zaveda, da sta bila vse večje osveščanje o diplomaciji mest ter njen vse večji vpliv nedavno priznana na prvi svetovni konferenci o diplomaciji mest, ki je potekala od 11. do 13. junija 2008 v Haagu, na kateri je sodeloval tudi Odbor regij in ki je obravnavala vlogo lokalnih oblasti pri preprečevanju konfliktov, procesu vzpostavljanja miru in postkonfliktini prenovi;

15. priznava, da so na področju diplomacije mest zavestno opravili in še naprej opravljajo predhodno delo Kongres lokalnih in regionalnih oblasti pri Svetu Evrope, Svet evropskih občin in regij, Odbor za diplomacijo mest, utrjevanje miru in človekovih pravic združenih mest in lokalnih vlad, Združenje organizacij za lokalno demokracijo, svetovno gibanje Župani za mir, pristojne agencije Združenih narodov, Glocal forum in druge institucije ter mednarodne NVO;

16. poziva vse lokalne oblasti k razmisleku o njihovih obveznostih na področju ohranjanja miru in pravice ter spodbujanju človekovih pravic za vse z ustvarjanjem „povezanih mest za povezan svet“;

17. poudarja potrebo po razvoju učinkovitejših in preglednejših mehanizmov pomoči na mednarodni ravni, poenostavitvi postopkov in zlasti sodelovanju lokalnih oblasti pri oblikovanju in izvajanju ustreznih instrumentov;

18. pozdravlja sporočilo z dne 8. oktobra 2008, v katerem Evropska komisija podpira potrebo po večji vlogi lokalnih oblasti pri oblikovanju in izvajanju dejavnosti EU v prid razvoju in pri strukturiranem dialogu med lokalnimi oblastmi in Komisijo pod okriljem Odbora regij;

19. izraža zadovoljstvo, ker to sporočilo govori o oblikovanju platforme za izmenjavo informacij med lokalnimi skupnostmi EU, kot je predlagal Odbor regij;

20. ponovno poudarja, da je rešitev regionalnih sporov in težav, ki ogrožajo varnost Evrope, v neposrednem interesu EU, tako kot preprečevanje nenadzorovanih migracijskih tokov, redna oskrba z energijo in na splošno mir v svetu;

21. ponavlja prepričanje, da so uspešni in varni sosedski odnosi možni le ob učinkovitem sodelovanju na lokalni in regionalni ravni;

22. meni, da lahko lokalne in regionalne oblasti najbolje opredelijo potrebe državljanov ter se nanje odzovejo preventivno ali v postkonfliktnih situacijah;

23. ugotavlja, da je mogoče v okviru čezmejnega sodelovanja v širšem smislu in tudi v okviru evropske sosedske politike, zlasti instrumenta evropskega sosedstva in partnerstva spodbujati sodelovanje z Evropsko komisijo s ciljem upoštevanja vprašanj, politik in zlasti ukrepov, ki se nanašajo na diplomacijo mest;

24. pozdravlja ponovno oživetev Evro-sredozemskega partnerstva in poudarja, da bi morale vključevati tudi razsežnost dialoga med lokalnimi oblastmi držav članic EU in partnerjev sosedske politike v državah Sredozemlja in tudi v Vzhodni Evropi ter na Kavkazu, kjer ima EU od začetka spopadov avgusta 2008 pomembno vlogo pri spodbujanju mirovnega procesa in dobavljanju humanitarne pomoči;

25. ponavlja, da namerava podpreti ustanovitev Evro-sredozemske skupščine lokalnih in regionalnih oblasti, ki bi dala vsebino barcelonskemu procesu ter Uniji za Sredozemlje, ki je bila potrjena na zasedanju Evropskega sveta 13. julija 2008, mdr. s ciljem spodbujati diplomacijo mest;

26. z zadovoljstvom sprejema končno izjavo ministrske konference *Barcelonski proces: Unija za Sredozemlje*, ki je bila 3. in 4. novembra 2008 v Marseillu; v kateri so ministri v bistvu podprli predlog, izražen na forumu evropskih lokalnih in regionalnih oblasti 22. in 23. junija v Marseillu in povzet v mnenju Odbora regij z dne 8. oktobra, ter se zavezali, da bodo Evro-sredozemsko skupščino lokalnih in regionalnih oblasti (ARLEM), ko bo ustanovljena, povezali z Unijo za Sredozemlje;

27. priznava, da – kljub omenjenim preteklim izkušnjam vseh zainteresiranih strani in njihove konstruktivne ter ključne vloge – ni natančnega modela za izvajanje diplomacije mest;

28. opazuje, da je še vedno težko natančno opredeliti ključne dejavnike uspešnosti ali neuspešnosti ukrepov diplomacije mest. Zato meni, da morajo biti pristopi prilagojeni posameznim situacijam in prožni, da se bodo lahko odzvali na hitro spreminjajoče se okolje;

29. je prepričan, da morajo akterji, vključeni v diplomacijo mest, razumeti, da gre za zapleten proces, ki se ga dopolnjuje z drugimi prizadevanji, dobro poznati konkretne značilnosti konfliktnega območja ter zgodovinsko ozadje spopadov in si zagotoviti soglasje vpletenih lokalnih oblasti za vsako načrtovano pobudo ali ukrep;

30. meni, da so izkušnje in sodelovanje institucij EU na tem področju ključnega pomena in ponovno poudarja, da je potrebna močnejša politična in tehnična podpora za zagotovitev stalnega čezmejnega sodelovanja sosednjih držav EU na ravni lokalnih oblasti; poziva države članice in sodelujoče države k celoviti uporabi instrumentov, kot so program TAIEX in drugi obstoječi instrumenti partnerstev, pa tudi programov, kot je Evropa za državljane 2007–2013, ki so osnova za razvoj pristopa na ravni diplomacije mest;

31. ugotavlja, da bi lahko uvedli izmenjave uradnikov lokalnih oblasti med državami članicami EU za spodbujanje razsežnosti diplomacije mest ter krepitev njihovega sodelovanja in medsebojnega usklajevanja s ciljem izmenjave izkušenj in oblikovanja mreže dejavnosti;

32. poudarja odločilen pomen, ki ga lahko ima izkušnja EU na področju prenosa znanja na vseh možnih področjih delovanja diplomacije mest, vključno z dobrim upravljanjem, spod-

bujanjem preglednosti in bojem proti korupciji, sektorji lokalnega razvoja, infrastrukture, zdravja, izobraževanja in usposabljanja, boja proti trgovini z ljudmi, mladine, enakosti spolov in medkulturnega dialoga;

33. opozarja, da morajo Evropska komisija in države članice še naprej sodelovati z lokalnimi oblastmi in civilno družbo za spodbujanje človekovih pravic, zlasti zapostavljenih prebivalcev v mestih, in poziva predvsem države Evro-sredozemskega partnerstva k večji odprtosti za prispevek civilne družbe, lokalnih oblasti in s tem tudi diplomacije mest;

34. meni, da morajo mednarodni akterji dejansko krepiti in lajšati dejavnost diplomacije mest, vendar pa je treba priznati, da bi bilo treba nove strukture vzpostaviti le, če so nujne in ustrezajo posebnim potrebam;

35. opozarja, da komisija za zunanje odnose in decentralizirano sodelovanje Odbora regij pozorno sledi razvoju na tem področju, spodbuja komunikacijo med zainteresiranimi stranmi, nevladnimi organizacijami in evropskimi mrežami ter po potrebi izbira regije, v katerih se lahko izvajajo dejavnosti diplomacije mest in v katerih lahko Odbor regij igra usmerjevalno vlogo;

36. predlaga, da bi EU obveščal o potrebah lokalnih in regionalnih oblasti v regijah, kjer so konflikti, in jo poziva, naj aktivneje prispeva k reševanju konfliktov s spodbujanjem diplomacije mest in s povezanimi ukrepi;

37. poziva tudi EU, da diplomacijo mest uvrsti na dnevni red sej s pristojnimi mednarodnimi organi;

38. predlaga, naj Evropska komisija spodbuja regionalne programe, katerih cilj je združiti lokalne in regionalne oblasti ter njihove skupne organe v diplomacijo mest za spodbujanje skupnih ciljev in načel;

39. pozdravlja pobudo Kongresa lokalnih in regionalnih oblasti Sveta Evrope za pripravo evropske listine o diplomaciji mest ter projekt vzpostavitve sklada za diplomacijo mest; poziva EU, naj prouči možnost oblikovanja finančnega instrumenta za krepitev dejavnosti diplomacije mest in jo podpira na bolj splošni ravni;

40. glede na odmevnost vsakoletne prireditve *Open Days* – evropski teden mest in regij predlaga, da se organizira poseben informativni seminar o diplomaciji mest, ki bo vključen v program *Open Days* leta 2009;

41. usmerja pozornost držav članic na diplomacijo mest in poudarja svojo zavezanost vrednotam demokracije, pravne države in človekovih pravic. Države članice bo pozval k podpori pobud diplomacije mest na dvo- in večstranski ravni, ker gre za obetaven instrument za krepitev dialoga med lokalnimi in regionalnimi oblastmi na mednarodni ravni in v splošnem okviru

njihove zunanje politike pri podpori pobud civilne družbe za dolgotrajni mir;

42. bo obvestil predsednika Evropske komisije, visokega predstavnika EU za skupno zunanjo in varnostno politiko, komisarko za zunanje odnose, komisarja za razvoj in humanitarno pomoč ter predsednika Evropskega parlamenta o vsebini tega mnenja in poudaril vlogo, ki jo želi imeti v okviru diplomacije mest, ter o koristih, ki jih bo imela EU na področju okrepitve svoje zunanje politike in uresničenja svojih ciljev miru, varnosti in stabilnosti.

V Bruslju, 12. februarja 2009

Predsednik
Odbora regij
Luc VAN DEN BRANDE
